

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای تخصصی داخلی

عنوان: بررسی مقایسه ای تاثیر مهارکننده پمپ پروتون و رانیتیدین بر سطح سرمی منیزیوم و فشار
خون در بیماران همودیالیزی مزمن دارای افت فشار خون

نگارش:

دکتر الهام سعیدی

اساتید راهنما:

دکتر سعید حسینی نیا

دکتر سوسن محمدی کبار

اساتید مشاور:

دکتر سمیه متین

دکتر فرهاد پورفرضی

اسفند ۱۳۹۹

کد کارآزمایی بالینی: IRCT20150808023559N19

شماره پایان نامه: ۰۱۵۵

این پایان نامه را ضمن تشکر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان تقدیم مینمایم به:

- پدر و مادر عزیزتر از جانم که زندگیشان را وقف رسیدن من به اهدافم کردند.

- همسر مهربانم که در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بوده است.

- به استادان فرزانه و فرهیخته ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند.

- به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند.

- به آنان که نفس خیرشان و دعای روح پرورشان بدرقه ی راهم بود.

الها به من کمک کن تا بتوانم ادای دین کنم و به خواسته ی آنان جامه ی عمل
پوشانم. نهال را "باران" باید، تا سیرابش کند از آب حیات و "آفتاب" باید تا
بتاباند نیرو را و محکم کند شاخه های تازه رویده را، بسی شایسته است از
اساتید فرهیخته و فرزانه ام سرکار خانم "دکتر سوسن محمدی کبار و خانم دکتر
سمیه متین" و اساتید بزرگوارم آقایان "دکتر سعید حسینی نیا و دکتر فرهاد
پورفرضی" آموزگاران که برایم زندگی؛ بودن و انسان بودن را معنا کردند تقدیر
و تشکر نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....
	فصل اول: مقدمه
۳	۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق.....
۸	۱-۲ اهداف و فرضیات طرح.....
۸	۱-۲-۱ هدف کلی طرح.....
۸	۱-۲-۲ اهداف اختصاصی طرح.....
۷	۱-۲-۳ فرضیات.....
۹	۳- تعریف واژه های اختصاصی.....
	فصل دوم بررسی متون
۱۱	۲-۱ نارسایی مزمن کلیه.....
۱۴	۲-۱-۱ انواع دیالیز در بیماران نارسایی کلی.....
۱۴	۲-۱-۲ بالا رفتن بیلی روبین غیر کونژوگه.....
۱۶	۲-۱-۳ عوارض همودیالیز.....
۱۷	۲-۱-۴ افت فشار خون.....
۱۸	۲-۲ - مطالعات مشابه.....
	فصل سوم: مواد و روش کار
۲۳	۳-۱ گروههای مورد مطالعه.....
۲۴	۳-۱-۱ نحوه اخذ نمونه خون و بافت و آماده کردن نمونه ها.....
۲۴	۳-۱-۲ اندازه گیری فشار خون و منیزیم سرم.....
۲۵	۳-۱-۳ محاسبات آماری.....
	فصل چهارم نتایج
۲۶	۴-۱ سن بیماران.....
۲۷	۴-۲ جنسیت بیماران.....
۲۸	۴-۳ مدت دیالیز.....
۲۹	۴-۴ فشار سیستولیک در ابتدا و پایان مطالعه بر حسب گروه های مورد مطالعه.....
۳۰	۴-۵ فشار دیاستولیک در ابتدا و پایان مطالعه بر حسب گروه های مورد مطالعه.....
۳۱	۴-۶ سطح سرمی منیزیم در ابتدا و پایان مطالعه.....
	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۳۲	۵-۱ تاثیر مهارکننده پمپ پروتون و رانیتیدین بر سطح سرمی منیزیوم و فشار خون در بیماران همودیالیزی مزمن دارای افت فشار خون.....
۳۷	۵-۲ محدودیت های مطالعه.....
۳۸	۵-۳ نتیجه گیری.....
۳۹	۵-۴ پیشنهادات.....
۴۰	منابع.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۲۸.....	۴-۱ مدت دیالیز(سال) در گروههای مورد مطالعه
۲۹.....	۴-۲ فشار سیستولیک در ابتدا و پایان مطالعه بر حسب گروههای مورد مطالعه
۳۰.....	۴-۳ فشار دیاستولیک در ابتدا و پایان مطالعه بر حسب گروههای مورد مطالعه
۳۱.....	۴-۴ سطح سرمی منیزیم در ابتدا و پایان مطالعه

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

۴-۱ فراوانی بیماران مورد مطالعه به تفکیک بازه ی سنی.....۲۶

۴-۲ فراوانی بیماران مورد مطالعه به تفکیک بازه ی سنی.....۲۷

فهرست علايم اختصاری

PPI	Proton Pump Inhibitors
CKD	Chronic Kidney Disease
ESRD	End-Stage Renal Disease

بررسی مقایسه ای تاثیر مهارکننده پمپ پروتون و رانیتیدین بر سطح سرمی منیزیوم و فشار خون در بیماران همودیالیزی مزمن دارای افت فشار خون

چکیده

زمینه: افت فشارخون شایعترین عارضه جانبی در هنگام همودیالیز است. مشاهدات اخیر نشان دهنده ارتباط هیپومنیزمی با کاهش فشار خون، افزایش خطر عوارض قلبی عروقی و مرگ و میر در بیماران همودیالیزی است. از طرفی هیپومنیزمی ثانویه به مصرف PPI یک عارضه دارویی می باشد که در مصرف همه انواع PPI دیده می شود.

هدف: این مطالعه با هدف تعیین تاثیر مهارکننده پمپ پروتون و رانیتیدین بر کاهش سطح سرمی منیزیوم و فشار خون در بیماران همودیالیزی مزمن دارای افت فشار خون انجام گردید.

مواد و روش ها: در این کارآزمایی بالینی، ۴۴ بیمار همودیالیزی دارای شرایط ورود به مطالعه بعد از اخذ رضایت وارد مطالعه شدند. بیماران به صورت سرشماری انتخاب و به صورت تصادفی با استفاده از پاکتهای در بسته که حاوی کد A و کد B برای پلاسبو هستند تحت درمان قرار گرفت. در ابتدا از همه بیماران نمونه خون اخذ شده و سطح منیزیوم خون و فشارخون چک و ثبت و سپس سه ماه بعد از اتمام مطالعه نیز سطح منیزیوم چک و ثبت گردید. به گروه مداخله، قرص پلاسبو رانیتیدین (۱۵۰mg) و قرص پنتوپرازول (۴۰mg) و به گروه کنترل پلاسبو پنتوپرازول (۴۰mg) و قرص رانیتیدین (۱۵۰mg) روزی یک عدد به مدت سه ماه داده شد. بعد از اتمام مطالعه مجدداً نمونه گیری جهت سنجش سطح منیزیوم خون تکرار شده و فشار خون در هر جلسه همودیالیز ثبت شد. داده های حاصل وارد نرم افزار شده و مورد ارزیابی آنالیزی قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی بیماران $60/14 \pm 12/98$ سال بود. $63/6$ ٪ بیماران زن بودند. میانگین مدت زمان دیالیز در بیماران $4/5 \pm 3/31$ سال بود. سن، جنس و مدت دیالیز بین دو گروه اختلاف آماری معنی داری نشان نداد. فشاردیاستولیک بعد از دیالیز در گروه دریافت کننده پنتاپرازول در انتهای مطالعه نسبت به ابتدای مطالعه کاهش معنی دار پیدا کرده است. سطح سرمی منیزیوم در گروه دریافت کننده پنتاپرازول در ابتدای مطالعه نسبت به انتهای مطالعه کاهش معنی داری را نشان داد.

نتیجه گیری: سطح سرمی منیزیم در بین گروه دریافت کننده پتوپرازول در مقابل گروه دریافت کننده رانیتیدین به طور معنی داری پایین تر بود. استفاده از PPI یک پیش بینی کننده مستقل و قوی از غلظت پایین منیزیم بود. در این مطالعه نیز ارتباط معنی داری بین مصرف PPI و سطح سرمی پایین منیزیم در بیماران همودیالیزی مشاهده شد. همچنین پتاپرازول باعث افت فشار دیاستول گردید.

کلمات کلیدی: همودیالیز، پتوپرازول، رانیتیدین، افت فشار خون